

BIOJÄTTEEN ERILLISKERÄYS PERÄMEREN JÄTEHUOLLON TOIMIALUEELLA

Jätelain mukaan biojätteen erillislajittelovelvoite tuli asettaa jätehuoltomääräyksiin voimaan viimeistään 19.7.2024 alkavaksi. Velvoite koski kaikkia yli 10 000 asukkaan taajamassa sijaitsevaa asuinkiinteistöä. Perämeren Jätehuollon toimialueella kiinteistöjen tuli joko käsitellä kiinteistöllä kompostoimalla biojätteet tai liittyä kunnan järjestämään biojätteen erilliskeräykseen 1.5.2024 alkaen. Merkittävä osa Kemin, Keminmaan ja Tornion pientaloista ja Tervolan ja Ylitornion rivi- ja kerrostaloista tuli velvoitteen piiriin. Kemi, Keminmaan ja Tornion keskustaajamien rivi- ja kerrostaloja velvoite on koskenut jo aiemminkin.

Kaikille pientaloille lähetettiin asiakaskirje (kirje1.) tammikuussa 2024, jossa kerrottiin velvoitteesta ja valittavista vaihtoehdoista. Kirjeitä lähetettiin 9.136 kpl. Tammikuussa Perämeren Jätehuolto otti käyttöön sähköisen asiointipalvelun, jonka kautta kiinteistöllä oli mahdollisuus ilmoittaa haluamansa toimintatapa. Helmikuussa tiedotettiin asiasta Ylitornion ja Tervolan kerros- ja rivitaloja sekä niitä asunto-osakeyhtiöitä Torniossa ja Keminmaassa, jotka rekisteritietojen perusteella eivät olleet liittyneet aiemmin biojätteen erilliskeräykseen.

Kunnan järjestämä biojätteen keräys alkoi toukokuussa kaikissa kunnissa. Touko-kesäkuun aikana koottiin logistiikkajärjestelmästä tieto niistä kiinteistöistä, joilta keräyskierroksella biojäteastiaa ei ollut löytynyt ja jotka eivät olleet ilmoittaneet kompostoivansa viranomaisen hyväksymällä tavalla. Kirje 2. lähetettiin 2.334 kiinteistölle. Näiltä kiinteistöltä keskeytettiin biojätenoudot 24.7.2024 saakka. Keskeytyksellä haluttiin antaa kiinteistöille aikaa hankkia biojäteastia tai hoitaa päätökseen kompostointi-ilmoitus. Samalla jätteenkeräysurakoitsijoiden työmäärä hieman pieneni kesä-heinäkuuksi hukkanoutojen jäätyä pois, mikä helpotti kuljettajia uuden urakka-alueen haltuunotossa.

Heinäkuun alkupuolella rekistereistä koottiin uudelleen ne kiinteistöt, jotka eivät olleet ilmoittaneet astiahankinnasta eikä kompostoinnista ja kiinteistöt palautettiin biojätekeräykseen 24.7.2024. Kiinteistöille lähetettiin kirje 3. Näitä kiinteistöjä oli 1.149 kpl, mukana määrässä on omakoti-, rivi- ja kerrostalot. Kiinteistöt tulevat saamaan heinä-syyskuun keräyksestä laskun ns. hukkanoudosta, mikäli edelleenkin kiinteistö ei hanki biojäteastiaa tai ilmoita kompostoinnista. Ensimmäinen lasku lähtee näille kiinteistöille lokakuussa.

Moni omakotitalo on valinnut tyhjennysväliksi neljä viikkoa, mikä on yhden huoneiston kiinteistölle jätehuoltomääräysten mukaan mahdollista. Näin pitkä kesäaikaan sallittu tyhjennysväli on Suomessa poikkeuksellinen. Toistaiseksi jäteyhtiö ei lämpimästä kesästä huolimatta ole saanut asiasta valituksia kuljetusyrityksiltä. Asukkaista muutamat ovat oman astian hajun takia lyhentäneet tyhjennysväliä kesällä. Muille aiheutuneista hajuhaitoista ei jäteyhtiölle ole ilmoitettu.

Keräys- ja kuljetusurakka jaettiin kahteen urakka-alueeseen, joita hoitaa eri urakoitsijat. Kemin kaupungin alueella toimivalla urakoitsijalla oli kesä-heinäkuussa henkilöstöressurssivajausta, mikä näkyi tyhjennysten viivästymisenä eikä urakkasuoritus täyttänyt vaadittua. Toinen urakka on hoitunut urakkaohjelman mukaisesti ilman poikkeustilanteita.

Biojätteen erilliskeräyksen alkaminen ylikuormitti jäteyhtiön asiakaspalvelua ostetusta lisäressurssista huolimatta. Asiakkaat joutuivat odottamaan takaisinsoittoa tunteja ja joinakin päivinä takaisinsoitto siirtyi seuraavaan päivään. Heikoimmin asiakaspalvelu oli tavoitettavissa kesä-heinäkuussa.

Elokuun aikana tilanne on tasaantunut. Molemmat urakat hoituvat tällä hetkellä urakkaohjelman mukaisesti ja yhteydenotot, tiedustelut ja reklamaatiot asiakaspalveluun ovat vähentyneet.

23.8.2024 ajetun raportin mukaan biojätekeräykseen liittymättömiä kiinteistöjä, jotka eivät kompostoi, on 831 kpl. Biojätekeräykseen liittyneitä kiinteistöjä on 6.219 kpl (todellinen luku kimppa-astiaosakkaiden takia hieman suurempi) ja kompostointi-ilmoituksen tehneitä 3.696 kpl. Kimppa-astioita on 861 kpl. Kompostoivien osuus kaikista keräysvelvollisista on noin 31 %. Vapaaehtoisesti biojätekeräykseen on liittynyt noin 30 kiinteistöä.

Liitteessä 1. on kerrottu, miten biojätekeräystä on tiedotettu ja asiakaskirjeiden määrät kunnittain.